

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายวรภพ วิริยะโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะเป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อให้มีมาตรการที่เป็นธรรมในการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม (เพิ่มมาตรา ๒๒ (๘) มาตรา ๒๓ (๔/๑) และ (๔/๒) มาตรา ๒๓/๑ มาตรา ๒๕ (๒/๑) มาตรา ๔๘/๑ และมาตรา ๔๘/๒)

๒.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน อีกทั้งยังพบว่าในหลายกรณีข้อพิพาทที่เกิดขึ้นมักจะเกิดขึ้นระหว่างรัฐกับเอกชนหรือเอกชนกับเอกชนที่ไม่ได้มีสถานะเท่าเทียมกัน ขาดอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจ รวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม จนเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกันในทางกฎหมาย ดังนั้นเพื่อปรับปรุงกฎหมายให้เกิดความเป็นธรรมต่อประชาชนทุกคนอย่างแท้จริงและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้มีมาตรการที่เป็นธรรมในการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายวรภพ วิริยะโรจน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน อีกทั้งยังพบว่าในหลายกรณีข้อพิพาทที่เกิดขึ้นมักจะเกิดขึ้นระหว่างรัฐกับเอกชนหรือเอกชนกับเอกชนที่ไม่ได้มีสถานะเท่าเทียมกัน ขาดอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม จนเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกัน ในทางกฎหมาย ดังนั้น เพื่อปรับปรุงกฎหมายให้เกิดความเป็นธรรมต่อประชาชนทุกคนอย่างแท้จริงและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้ให้มีมาตรการที่เป็นธรรมในการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. กำหนดให้นำเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมมาใช้เยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ได้รับความเสียหายจากภัยอันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษ อันมีสาเหตุมาจากกิจการหรือโครงการที่ริเริ่ม หรือดำเนินการโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๔)

๒. กำหนดให้นำเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมมาเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ได้รับความเสียหายจากภัยอันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษอันมีสาเหตุมาจากกิจการของเอกชนหรือความเสียหายจากการดำเนินโครงการหรือกิจการที่ก่อผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง โดยให้ถือว่าเงินเยียวยาความเสียหายนั้นเป็นส่วนหนึ่งของเงินค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้กองทุนสิ่งแวดล้อมเรียกเงินจำนวนดังกล่าวคืนจากบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อความเสียหายนั้น (ร่างมาตรา ๓ - มาตรา ๖)

๓. กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม กำหนดหลักเกณฑ์ในการชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหาย ให้กับผู้ได้รับความเสียหายจากโครงการที่ขอรับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นเงื่อนไขในการอนุญาตโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ ด้วย (ร่างมาตรา ๗)

๔. กำหนดให้โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมเนื่องจากเป็นโครงการที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย หรือส่วนได้เสียของประชาชนหรือชุมชนอย่างรุนแรงนั้น ต้องมีการจัดทำประกันภัยความรับผิดชอบในความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนดด้วย (ร่างมาตรา ๘)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. กระทรวงกลาโหม
๔. กระทรวงการคลัง
๕. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖. กระทรวงคมนาคม
๗. กระทรวงมหาดไทย
๘. กระทรวงศึกษาธิการ
๙. กระทรวงสาธารณสุข
๑๐. กระทรวงอุตสาหกรรม
๑๑. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๒. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
๑๓. สำนักงานงบประมาณ
๑๔. กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๕. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๖. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
๑๗. กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย
๑๘. กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
๑๙. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม
๒๐. กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
๒๑. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๒. ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม
๒๓. นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม
๒๔. ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้นำเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมมาใช้เยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ได้รับความเสียหายจากภัยอันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษ อันมีสาเหตุมาจากกิจการหรือโครงการที่ริเริ่ม หรือดำเนินการโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๔)

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้นำเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมมาเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ได้รับความเสียหายจากภัยอันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษอันมีสาเหตุมาจากกิจการของเอกชน หรือความเสียหายจากการดำเนินโครงการหรือกิจการที่ก่อผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง โดยให้ถือว่าเงินเยียวยาความเสียหายนั้นเป็นส่วนหนึ่งของเงินค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้กองทุนสิ่งแวดล้อมเรียกเงินจำนวนดังกล่าวคืนจากบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อความเสียหายนั้น (ร่างมาตรา ๓-มาตรา ๖)

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมกำหนดหลักเกณฑ์ในการชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหาย ให้กับผู้ได้รับความเสียหายจากโครงการที่ขอรับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นเงื่อนไขในการอนุญาตโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ ด้วย (ร่างมาตรา ๗)

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมเนื่องจากเป็นโครงการที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย หรือส่วนได้เสียของประชาชนหรือชุมชนอย่างรุนแรงนั้น ต้องมีการจัดทำประกันภัยความรับผิดในความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนดด้วย (ร่างมาตรา ๘)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น รับฟังระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา จำนวน ๕๓ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. กรมควบคุมมลพิษ
๓. กรมโรงงานอุตสาหกรรม
๔. สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. สำนักงบประมาณ

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ มีผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์จำนวน ๒๖๕ คน ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจำนวน ๒ คน ดังนี้

๑. เพศ

ชาย (จำนวน ๒ คน)

๒. อายุ (ปี)

๒๑ - ๓๐ (จำนวน ๑ คน)

๓๑ - ๔๐ (จำนวน ๑ คน)

๓. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี (จำนวน ๒ คน)

๔. อาชีพ

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (จำนวน ๑ คน)

นักเรียน/นักศึกษา (จำนวน ๑)

๕. ท่านเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะใด

กระทรวงกลาโหม (จำนวน ๑ คน)

ประชาชนทั่วไป (จำนวน ๑ คน)

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th เห็นด้วยกับประเด็นรับฟังความคิดเห็นทั้ง ๔ ประเด็นโดยไม่ได้แสดงเหตุผลประกอบ จำนวน ๒ คน และผลการรับฟังความคิดเห็นจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง จำนวน ๕ หน่วยงาน สรุปได้ ดังนี้

กรมควบคุมมลพิษ มีความเห็นว่า เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ที่กำหนดให้มีการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม อีกทั้ง การกำหนดให้มีการจัดทำประกันภัยความรับผิดชอบในความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม ยังสอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ร่างกฎหมาย เห็นควรดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อนำร่างกฎหมายฯ ดังกล่าว ไปประกอบการพิจารณาร่วมกับ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กรมโรงงานอุตสาหกรรม มีความเห็นว่า เห็นด้วยในหลักการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ได้รับความเสียหายจากภัยอันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษ อันมีสาเหตุมาจากกิจการหรือโครงการที่ริเริ่มหรือดำเนินการโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และมีสาเหตุมาจากกิจการของเอกชน หรือความเสียหายจากการดำเนินโครงการหรือกิจการที่ก่อผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตหรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ซึ่งการให้โครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EA) หรือรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EHIA) สร้างหลักประกัน เช่น การจัดทำประกันภัย และวางเงินประกันความเสียหาย เป็นต้น เป็นไปตามหลักผู้ก่อให้เกิดมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle: PPP) ทั้งนี้ ให้ถือว่าเงินเยียวยาความเสียหายนั้นเป็นส่วนหนึ่งของเงินค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เช่นเดียวกัน ภายใต้หลักการผู้ได้รับความเสียหายไม่สามารถรับค่าเสียหายหรือสินไหมที่ซ้ำซ้อนเกินความเสียหายที่แท้จริงได้ ประกอบกับมาตรา ๔๘ วรรคสอง กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EA) หรือรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EHIA) โดยต้องมีสาระเกี่ยวกับการชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหาย ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในความรับผิดชอบ ค่าสินไหมทดแทน รัฐมนตรีสามารถประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการชดเชยความเดือดร้อนหรือความเสียหายได้

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเห็นว่า เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากเป็นการเสนอปรับปรุงกฎหมายเพื่อเพิ่มให้มีมาตรการที่เป็นธรรมในการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว มีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑. กองทุนสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกลไกทางการเงินในการดำเนินการด้านการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายใต้หลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle) โดยไม่ได้กำหนดหลักการให้นำเงินกองทุนมาใช้จ่ายเพื่อเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ได้รับความเสียหายจากภัยอันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษ อันมีสาเหตุมาจากกิจกรรมหรือโครงการที่ริเริ่ม หรือดำเนินการโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ รวมทั้ง ไม่มีการกำหนดให้กิจกรรมหรือโครงการดังกล่าวเป็นแหล่งที่มาของรายได้กองทุนสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. การกำหนดให้มีการชดเชยเยียวยาความเสียหายและการประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรณีนี้หากมีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะแล้วไม่ควรกำหนดให้มีความซ้ำซ้อนกันอีก ประกอบกับ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นการศึกษาทางวิชาการเพื่อคาดการณ์ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตและกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบนั้น ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งก่อนการอนุญาตให้ดำเนินการของหน่วยงานอนุญาตเท่านั้น มิใช่การอนุญาตให้ดำเนินการโดยตรง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจึงมีหลายหน่วยงาน ทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐในฐานะเป็นเจ้าของโครงการ เช่น กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมเจ้าท่า หรือหน่วยงานของรัฐในฐานะเป็นหน่วยงานอนุญาต เช่น กรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานของรัฐมีอำนาจหน้าที่แตกต่างกันและอาจไม่มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนเสียหาย และในปัจจุบัน มีการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายสำหรับบางโครงการแล้ว และหน่วยงานอนุญาตบางหน่วยงานมีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักประกันความรับผิดในความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมเป็นเงื่อนไขในการอนุญาตไว้แล้วสำหรับกรณีโครงการ กิจกรรมหรือการดำเนินการใดที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรืออาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสีย

สำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ซึ่งผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้แก่

(๒.๑) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมประเภทโครงการเหมืองแร่ กำหนดให้มีมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้ขอประทานบัตรต้องวางหลักประกันการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง ตามประกาศคณะกรรมการแร่ เรื่อง การวางหลักประกันการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมืองแร่ และการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ และกำหนดให้ผู้ขอประทานบัตรจัดทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของบุคคลภายนอกกับนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันภัยที่จดทะเบียนในราชอาณาจักร ตามประกาศคณะกรรมการแร่ เรื่อง การกำหนดวงเงินและการจัดทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของบุคคลภายนอก พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒.๒) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมประเภทโครงการพลังงาน เฉพาะระบบขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อได้กำหนดให้มีมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับการประกันภัยไว้ และเป็นไปตามประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดให้มีการประกันความรับผิดชอบต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของบุคคลภายนอกที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๗

(๒.๓) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดความรับผิดทางแพ่ง กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษก่อให้เกิดการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย และในขณะนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมีหลักการกำหนดกลไกและมาตรการบริหารจัดการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและการควบคุมมลพิษให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ที่จะนำมาใช้เพื่อการคุ้มครองและรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ ให้มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีพของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักการของผู้ใดก่อให้เกิดมลพิษ ผู้นั้นย่อมมีหน้าที่รับผิดชอบซึ่งมลพิษที่เกิดขึ้นนั้น (Polluter Pays Principle)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเห็นว่า ไม่เห็นด้วยกับประเด็นการรับฟังความคิดเห็นทั้งสี่ประเด็น โดยมีเหตุผลประกอบการแสดงความคิดเห็น ดังนี้

๑. สำนักงานนโยบายและแผนฯ มีความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๔ โดยเพิ่มมาตรา ๒๒ (๘) มาตรา ๔ โดยเพิ่มมาตรา ๒๓ (๔/๑) และ (๔/๒) มาตรา ๕ โดยเพิ่มมาตรา ๒๓/๑ และมาตรา ๖ โดยเพิ่มมาตรา ๒๕ (๒/๑) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเกี่ยวกับการใช้เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อเยียวยาความเสียหายดังนี้

เนื่องจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกลไกทางการเงินในการดำเนินกิจการด้านการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ภายใต้หลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter-Pays Principle) โดยไม่ได้กำหนดหลักการให้นำเงินกองทุนมาใช้จ่ายเพื่อเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ได้รับความเสียหายจากภัยอันตรายที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษหรือภาวะมลพิษ อันมีสาเหตุมาจากกิจกรรมหรือโครงการที่ริเริ่ม หรือดำเนินการโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเนื่องจากไม่ได้กำหนดให้กิจกรรมหรือโครงการดังกล่าวเป็นแหล่งที่มาของรายได้กองทุนสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๒๒ และยังคงยืนยันหลักการเดิมไว้ในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) อย่างไรก็ตาม สำนักงานนโยบายและแผนฯ มีความเห็นว่าควรนำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายมากำหนดการเยียวยาความเสียหาย กล่าวคือ ผู้ที่ก่อให้เกิดความเสียหายควรเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น รวมถึงต้องรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายที่จะเกิดจากการเยียวยาหรือฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับคืนสู่สภาพเดิมด้วย ซึ่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักประกันความเสียหาย โดยกำหนดให้กิจการที่การดำเนินการอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ต้องจัดให้มีการประกันภัยหรือหลักประกันความเสี่ยงหรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข จำนวนเงิน ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ นอกจากนี้ หากนำหลักการเยียวยาความเสียหายมาใช้กับเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารจัดการเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมในระยะยาวได้โดยเฉพาะกรณีค่าความเสียหายมีจำนวนเงินที่สูงและต้องใช้ระยะเวลาในการเยียวยาและฟื้นฟู

๒. สำนักงานนโยบายและแผนฯ มีความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๗ โดยมาตรา ๔๘/๑ และมาตรา ๘ โดยเพิ่มมาตรา ๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเกี่ยวกับการกำหนดให้มีการชดเชยเยียวยาความเสียหายและการประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการ กิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๒.๑ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายและการออกหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข ในการจัดทำประกันภัยความรับผิดชอบในความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม หากมีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะแล้วไม่ควรกำหนดให้มีความซ้ำซ้อนกันอีก ประกอบกับโดยที่รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นการศึกษาทางวิชาการเพื่อคาดการณ์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบนั้น ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งก่อนการอนุญาตให้ดำเนินการของหน่วยงานอนุญาตเท่านั้นมิใช่การอนุญาตให้ดำเนินการโดยตรง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจึงมีหลายหน่วยงาน ทั้งที่เป็นหน่วยงานของรัฐในฐานะเป็นเจ้าของ

โครงการ เช่น กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมเจ้าท่า หรือหน่วยงานของรัฐในฐานะเป็นหน่วยงาน อนุญาต เช่น กรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานของรัฐมีอำนาจหน้าที่แตกต่างกันและ อาจไม่มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนเสียหาย

๒.๒ ปัจจุบันมีการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายสำหรับ บางโครงการแล้ว และหน่วยงานอนุญาตบางหน่วยงานมีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักประกัน ความรับผิดชอบในความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมเป็นเงื่อนไขในการอนุญาตไว้แล้วสำหรับกรณีโครงการ กิจการหรือ การดำเนินการใดที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ซึ่งผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้แก่

๑) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมประเภทโครงการเหมืองแร่ กำหนดให้ มีมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้ขอประทานบัตรต้องวางหลักประกันการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ จากการทำเหมือง ตามประกาศคณะกรรมการแร่ เรื่อง การวางหลักประกันการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง แร่ และการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ และกำหนดให้ผู้ขอประทานบัตรจัดทำ ประกันภัยความรับผิดชอบต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของบุคคลภายนอกกับนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตประกอบ ธุรกิจประกันภัยที่จดทะเบียนในราชอาณาจักร ตามประกาศคณะกรรมการแร่ เรื่อง การกำหนดวงเงิน และการจัดทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของบุคคลภายนอก พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมประเภทโครงการพลังงาน เฉพาะ ระบบขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อได้กำหนดให้มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับการประกันภัยไว้ และเป็นไปตามประกาศกระทรวง พลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดให้มีการประกันความรับผิดชอบตามกฎหมายแก่ผู้ที่ได้รับ ความเสียหายจากภัยอันเกิดจากการประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๗

๒.๓ การตีมูลค่าความเสียหายและขอบเขตความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อจัดทำหลักประกันภัยความรับผิดชอบในความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมกระทำได้ยาก เนื่องจาก ลักษณะของผลกระทบที่เกิดจากโครงการและวิธีการตีมูลค่าทางสิ่งแวดล้อมของแต่ละประเภท ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความแตกต่างกัน และผลกระทบบางประเด็นอาจต้องใช้ระยะเวลา ในการพิสูจน์เพื่อให้เกิดความชัดเจน เช่น กรณีประชาชนร้องเรียนว่าต้นไม้ไม่ออกผลเนื่องจากผลกระทบ ทางเสียงจากการก่อสร้างทางหลวง หรือแมลงผสมเกสรดอกไม้ไม่ยอมลงเนื่องจากปล่องไฟ (Flare) ของโครงการ เป็นต้น

๒.๔ สำหรับภาระความรับผิดชอบของโครงการเพื่อการจัดทำหลักประกันภัยความรับผิดในความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม หากมีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ นี้จะมีผลใช้บังคับที่ครอบคลุมทั้งโครงการของรัฐและโครงการของเอกชน ซึ่งกรณีโครงการของรัฐ ต้องพิจารณาข้อกฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เหมาะสมเพิ่มเติม เนื่องจากการจ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐมีระเบียบและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ และผูกพันงบประมาณของรัฐค่อนข้างสูงรวมทั้งควรวิเคราะห์ต้นทุนและประสิทธิผล (Cost-Effectiveness) ของการออกกฎหมายเพื่อการกำหนดภาระความรับผิดชอบทั้งกรณีโครงการของรัฐและโครงการของเอกชนให้ดีที่สุดก่อน เพื่อมิให้ส่งผลกระทบทางการเงินต่อรัฐ เอกชนเจ้าของโครงการ และผู้รับประกันภัย รวมทั้งขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของประเทศ

๒.๕ ในทางปฏิบัติการทำประกันภัยอาจก่อให้เกิดผลเสีย เนื่องจากความล่าช้าในการเรียกค่าเสียหายภายหลังจากเกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือชุมชนแล้ว แต่การที่เจ้าของโครงการเป็นผู้ดำเนินการชดเชยเยียวยาเองจะทำให้สามารถลดความเสียหายได้โดยรวดเร็วทันทุกที่

๒.๖ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดความรับผิดทางแพ่ง กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษก่อให้เกิดการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษไว้แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย และยังคงยืนยันหลักการเดิมไว้ในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ประกอบกับการเสนอให้เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักประกันความเสียหายในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ตามที่ได้ชี้แจงไว้แล้วในข้อ ๑

สำนักงบประมาณ มีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีสาระสำคัญเพื่อให้มีมาตรการที่เป็นธรรมในการชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้ใช้จ่ายเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อเยียวยาความเสียหายแก่ผู้ได้รับความเสียหาย และให้สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อมสามารถออกคำสั่งเรียกเงินเยียวาดังกล่าวคืนจากบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อความเสียหายนั้น อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจะส่งผลทำให้ภาระการใช้จ่ายของเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ดังนั้น การกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการชดเชยเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมจะต้องสอดคล้องกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่ใช้บังคับอยู่อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ทั้งนี้ ในภาพรวมของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่มีประเด็นที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน อีกทั้งยังพบว่าในหลายกรณีข้อพิพาทที่เกิดขึ้นมักจะเกิดขึ้นระหว่างรัฐกับเอกชนหรือเอกชนกับเอกชนที่ไม่ได้มีสถานะเท่าเทียมกัน ขาดอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม จนเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกันในทางกฎหมาย ดังนั้น เพื่อปรับปรุงกฎหมายให้เกิดความเป็นธรรมต่อประชาชนทุกคนอย่างแท้จริงและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้มีมาตรการที่เป็นธรรมในการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

☒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลาย

มาตรา ๕๐ บุคคลมีหน้าที่ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

มาตรา ๕๗ รัฐต้องอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๘ การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟัง

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง

ในการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง รัฐต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด และต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมและไม่ชักช้า

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของพระราชบัญญัติดังกล่าว จะส่งผลให้มีมาตรการที่เป็นธรรมในการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

-

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☒ มี

☐ ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี

☒ ไม่มี

๘. บทกำหนดโทษ

☒ ไม่มี

☐ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับเป็นพินัย

☐ โทษอุปรกรณ์

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร